

els germans caballer

25 anys amb dolçaina i tabalet

Els germans Caballer han estat presents en quasi totes les festes de la comarca, acompanyant cercaviles, processons, danses, dianes, albaides... Han realitzat curssets, tallers, conferències i concerts al voltant de la nostra música tradicional. Han participat en diverses gravacions discogràfiques i revistes com La Canya, així com les activitats del Grup de Danses Morvedre i diverses mostres i aplecs de dolçainers. Durant tots aquests anys han mantingut relació amb col·lectius i persones del món de la música tradicional, amb els quals han intercanviat experiències positives.

Hem estat xarrant amb ells, i si els volen conèixer millor no deixen de llegir aquesta entrevista. Per a seguir un ordre, els presentarem de major a menor...

FRANCESC CABALLER (per a tots vostès, Paco) és el major dels quatre germans. No li agradà massa la idea que l'entrevista fóra personal perquè diu que és una persona de poques paraules. "A mi m'agrada fer música, així que seré breu en les meues respostes". Heu de comprovar-ho! Comencem?

Mocador: data de naixement.

Paco: 27/11/1962

M: Tot el món et coneix com a músic, però a què et dediques?

P: Sóc funcionari del Consell Agrari de Sagunt i dolçainer en el temps lliure.

M: Defineix els teus germans...

P: Eduard és l'ànima dels quatre. Xema i David són imprescindibles.

M: Quins són els instruments que toques?

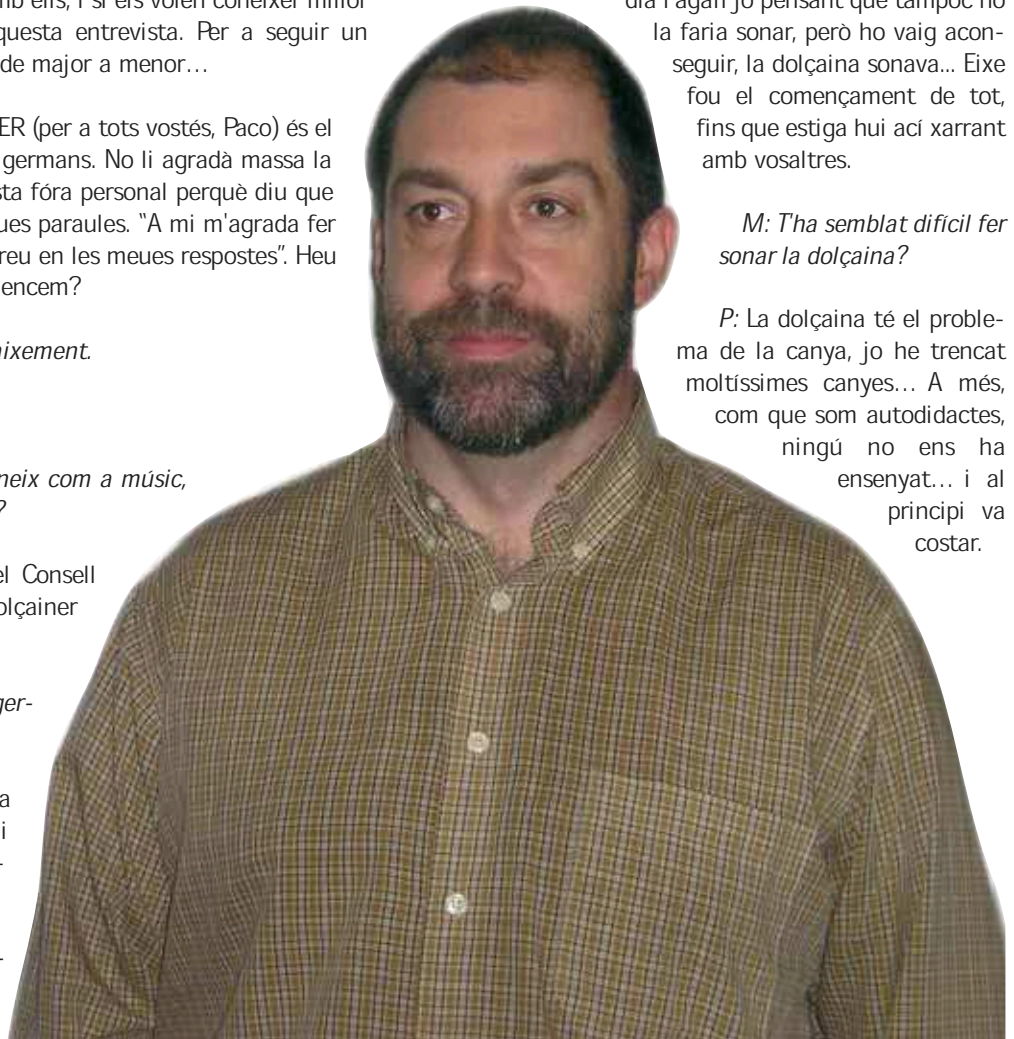
P: Com tots sabeu, la dolçaina. El tabal el toque molt poc. A més, també sé de guitarra, guitarró, flauta, flabiol i un poc de clarinet.

M: Per quina raó vas elegir eixos instruments?

P: De menut, quan anava a cinqué, vaig començar classes de solfeig a l'antiga escola Els Màrtirs. Anava dos dies a la setmana. També vaig fer un curs de clarinet i aleshores ja tocava la guitarra. Un dia, mon pare li va comprar una dolçaina al meu germà Eduard, qui després d'intentar-ho diverses vegades no la va fer sonar. Un dia l'agafi jo pensant que tampoc no la faria sonar, però ho vaig aconseguir, la dolçaina sonava... Eixe fou el començament de tot, fins que estiga hui ací xarrant amb vosaltres.

M: Tha semblat difícil fer sonar la dolçaina?

P: La dolçaina té el problema de la canya, jo he trencat moltíssimes canyes... A més, com que som autodidactes, ningú no ens ha ensenyat... i al principi va costar.

M: Quant de temps dediqueu a assajar?

P: La veritat és que assagem molt poc. La sort que tinc és que vaig al conservatori i faig classes a Canet. Així m'hi oblige una miqueta.

M: Has definit els teus germans, però defineix-me FALLA EL MOCADOR.

P: És la falla de Sagunt que ha contribuït perquè la dolçaina es mantinga al poble, cosa que vos hem d'agrair, a més de ser uns bons amics.

M: Quin és l'acte faller que més t'agrada?

P: Sense cap dubte, l'ofrena Camí Reial cap amunt. És l'acte en què més et pots lluir tocant. La visita de cortesia a les falles del nucli marítim es fa pesada i llarga perquè ens passem més de dues hores bufant...

M: Què faries per fomentar la música de dolçaina i tabal?

P: El problema que tenim a Sagunt és que la dolçaina no s'escolta suficientment. S'ha de sentir més...

M: Què diries a la gent per a animar-la a tocar la dolçaina i el tabal?

P: Ho tenim difícil... Si no es crea al poble una escola de dolçaina... A València hi ha falles que tenen la seua pròpia colla de dolçainers... també seria una bona idea que les falles de Sagunt s'animaren... La meua conclusió és que hem de lluitar per tal que la dolçaina s'escolte.

M: T'agradaria que els teus fills seguiren la tradició de la dolçaina i el tabal?

P: Tinc dos fills: Jordi i Quico. Jordi és el menut i ja assisteix a classes d'introducció, i Quico, el major, començà amb el clarinet, encara que s'ha "picat" amb el tema de la dolçaina. Sincerament, mai no els he obligats a tocar, perquè pense que la música és un art i t'ha d'agradar.

M: Com resumiries els 25 anys dels GERMANS CABALLER?

P: Uf... És molt complicat. En una frase: més de mitja vida dedicant-me a una cosa que se'm presentà de casualitat...

M: Sabem que com a acte commemoratiu dels 25 ANYS DELS GERMANS CABALLER, el passat 25 de novembre vau oferir un concert a l'Auditori Joaquín Rodrigo de Sagunt. Conta'ns què vares sentir damunt d'eixe escenari...

P: Fou bonic... Omplírem l'Auditori, cosa que jo personalment no esperava. Allí vaig sentir que en estos 25 anys de trajectòria el poble de Sagunt no ha passat de nosaltres.

més de mitja
vida dedicant-
me a una cosa
que se'm presen-
tà de casualitat...

per a mi el
mocador és la
responsable que
estiguem hui ací;
és la que ens ha
aglutinat als
germans; és l'a-
posta per la dol-
çaina i el tabal

M: I, finalment, m'agradaria cedir-te cinc línies del llibre per a escriure el que tu vulgues.

P: "Jo seré breu perquè el que m'agrada és fer música amb la dolçaina. Quan he de parlar o escriure, no m'aclarisc. De tota manera, vull donar les gràcies a tota la gent que durant estos 25 anys, tocant la dolçaina i el tabal per aquest món, ens ha fet costat".

EDUARD CABALLER és el segon dels quatre germans Caballer. A més de dolçainer pertany al Grup de Danses Morvedre. Organitzat i organitzatiu, li preguntarem les mateixes coses que a Paco. Continuen llegint?

Mocador: data de naixement.

Eduard: 28/03/1966

M: Tot el món et coneix com a músic, però a què et dediques?

E: Vaig estudiar enginyeria tècnica agrícola. Sóc comercial d'empreses de fertilitzants i subministraments agrícoles.

M: Defineix els teus germans...

E: Paco és el que marca la diferència. Un model a seguir. De Xema et puc dir que és la purna que encén la formació actual i ens ha injectat la il·lusió i les ganes de fer el que hem fet fins ara. I David és la improvisació... Es fa al que faça falta.

M: Quins són els instruments que toques?

E: Dolçaina i tabal, a més de flabiol, pandero, timbals, clave i postisses.

M: Per quina raó vas elegir eixos instruments?

E: Som autodidactes. Com ha comentat Paco, jo feia un curs de dolçaina a l'institut i mon pare me'n comprà una. Com jo no sabia solfeig no la vaig fer sonar. Paco sabia de solfeig, l'agafà i la va fer sonar.

Però necessitava un tabal... Se'ns va ocórrer la idea d'agafar un tambor de "Dixán" de rentar la roba ma mare i dos pals. Així vaig aprendre a tocar el tambor...

The de dir que sempre m'he fet a les necessitats dels germans. Tho explique: com que vaig ensenyar David a tocar el tambor, es necessitava una altra dolçaina... Així que vaig haver de tocar-la jo...

M: T'ha semblat difícil fer sonar la dolçaina?

E: No. Em sembla més difícil aprendre solfeig i tocar la guitarra.

M: Quant de temps dediqueu a assajar?

E: Molt poc, però cada volta més.

M: Has definit els teus germans, però defineix-me FALLA EL MOCADOR.

E: Per a mi El Mocador és la responsable que estiguem hui ací; és la que ens ha aglutinat als germans; és l'aposta per la dolçaina i el tabal; UNS BONS AMICS.

M: Quin és l'acte faller que més t'agrada?

E: Per aquest ordre: l'ofrena, les despertades i les cercaviles. No m'agrada la visita a les falles del nucli marítim, es fa llarga i pesada...

M: Què faries per fomentar la música de dolçaina i tabal?

E: Sense cap dubte, continuar tocant. Es pot fer sonar una dolçaina sense cap tipus d'estudi de solfeig. A més de ser divertit, és un instrument tradicional impregnat de les nostres festes, melodies i caràcter.

M: Què diries a la gent per a animar-la a tocar la dolçaina i el tabal?

E: A la gent jove li agrada Obrint Pas. Aquest és un grup en què la dolçaina li dona eixe punt de diferenciació. Pense que la dolçaina està desenvolupant-se a un nivell de modernitat. Un altre exemple el podem veure en la festa dels Moros i Cristians. En les bandes de l'Entrada del Moros i Cristians que es celebra a Sagunt sonen dolçaines. La dolçaina és un instrument fet per al carrer. Va amb el caràcter mediterrani festiu.

M: T'agradaria que els teus fills seguiren la tradició de la dolçaina i el tabal?

E: M'agradaria tindre'ls... Però manipularé els meus nebots perquè aprenguen.

M: Com resumiries els 25 anys dels GERMANS CABALLER?

E: Tot fou una casualitat, però hem rebut el suport d'associacions com la vostra, i amb la introducció de Xema tenim més il·lusió per organitzar actes...

M: Sabem que com a acte commemoratiu dels 25 ANYS DELS GERMANS CABALLER, el passat 25 de novembre vau oferir un concert a l'Auditori Joaquín Rodrigo de Sagunt. Conta'ns què vares sentir damunt d'eixe escenari...

E: Vaig perdre la noció del temps. Estava molt a gust i satisfet per disfrutar i fer disfrutar la gent.

M: I, finalment, m'agradaria cedir-te cinc línies del llibre per a escriure el que tu vulgues.

E: "Una volta més, El Mocador ens ha brindat un valuós espai en el llibret de la falla. Per tant, vull donar-vos les gràcies per ajudar-nos ara i durant els més de 25 anys que venim compartint. Hem conegut molta gent en la falla i hem fet molts amics, uns estan ara i altres en el record. Ens heu fet sentir com a casa. GRÀCIES.

Vull dir als meus germans que estic molt orgullós d'ells i que tenim molta il·lusió de continuar compartint moments entranyables i inoblidables. Una abraçada. MOLTS ANYS DE TABAL I DOLÇAINA!

aquests anys són
un **orgull perso-**
nal. familiar-
ment, ens ha
unit moltíssim
als quatre ger-
mans. per a mi
és un luxe estar
parlant amb
vosaltres, i molt
gratificant el
reconeixement
del poble.

Veritat que Paco i Eduard són diferents?... L'u va fer sonar la dolçaina que comprà el pare. I els dos, amb un tambor de "Dixán" de llavar la roba crearen el grup... Ara són autèntics professionals de la dolçaina. Organitzats i mestres de Xema i David, van ensenyar els altres dos germans a fer sonar la dolçaina i el tabal... D'això fa hui 25 anys, i tot gràcies a la dolçaina que els comprà el pare...

Vam estar parlant amb XEMA. Volen conèixer-lo? És cert que Xema transmet il·lusió. Estava content i a gust d'estar al casal de la Falla parlant amb nosaltres. Amb el seu vestit jaqueta es va asseure davant nostre i li preguntàrem el mateix que als germans... Mireu el que ens va contestar!

Mocador: data de naixement.

Xema: 03/02/1973

M: Tot el món et coneix com a músic, però a què et dediques?

X: Sóc banquer. Treballe en una oficina de Bancaixa a València.

M: Defineix els teus germans..

X: Paco és el mestre, el cap musicalment parlant. Eduard és el cervell del grup, el cap quant a organització. David és el xicotet del grup, el xiquet...

M: Quins són els instruments que toques?

X: La dolçaina, tabal, flabiol, flauta, bombo, chévere canya i postisses.

M: Per quina raó vas elegir eixos instruments?

X: A mi m'agrada més la dolçaina perquè és melòdica. El tabal és més rítmic.

M: Tha semblat difícil fer sonar la dolçaina?

X: No, vaig tindre uns bons mestres.

M: Quant de temps dediqueu a assajar?

X: Molt poc. Assagem més quan s'apropa un acte o la setmana fallera...

M: Has definit els teus germans, però defineix-me FALLA EL MOCADOR.

X: Musicalment, és la porta oberta a la música tradicional a Sagunt.

M: Quin és l'acte faller que més t'agrada?

X: Qualsevol cercavila m'agrada...

M: Què faries per fomentar la música de dolçaina i tabal?

X: Crearia alguna escola de tabal i dolçaina a Sagunt. I amb el món de les falles s'hauria d'arribar a un acord per fomentar aquests tipus de música tradicional valenciana...

M: Què diries a la gent per a animar-la a tocar la dolçaina i el tabal?

X: Simplement, és tant bonic fer sonar un instrument tradicional com qualsevol altre... Només calen ganes...

M: Tagradaria que els teus fills seguiren la tradició de la dolçaina i el tabal?

X: Sí, per descomptat.

M: Com resumiries els 25 anys dels GERMANS CABALLER?

X: Per a mi aquests anys són un orgull personal. Familiarment, ens ha unit moltíssim als quatre germans. Per a mi és un luxe estar parlant amb vosaltres, i molt gratificant el reconeixement del poble.

M: Sabem que com a acte commemoratiu dels 25 ANYS DELS GERMANS CABALLER, el passat 25 de novembre vau oferir un concert a l'Auditori Joaquín Rodrigo de Sagunt. Conta'ns què vares sentir damunt d'eixe escenari...

X: Sincerament, estava molt feliç. No hauria sigut igual el sentiment que hauria tingut gaudint el concert com a públic, n'estic segur...

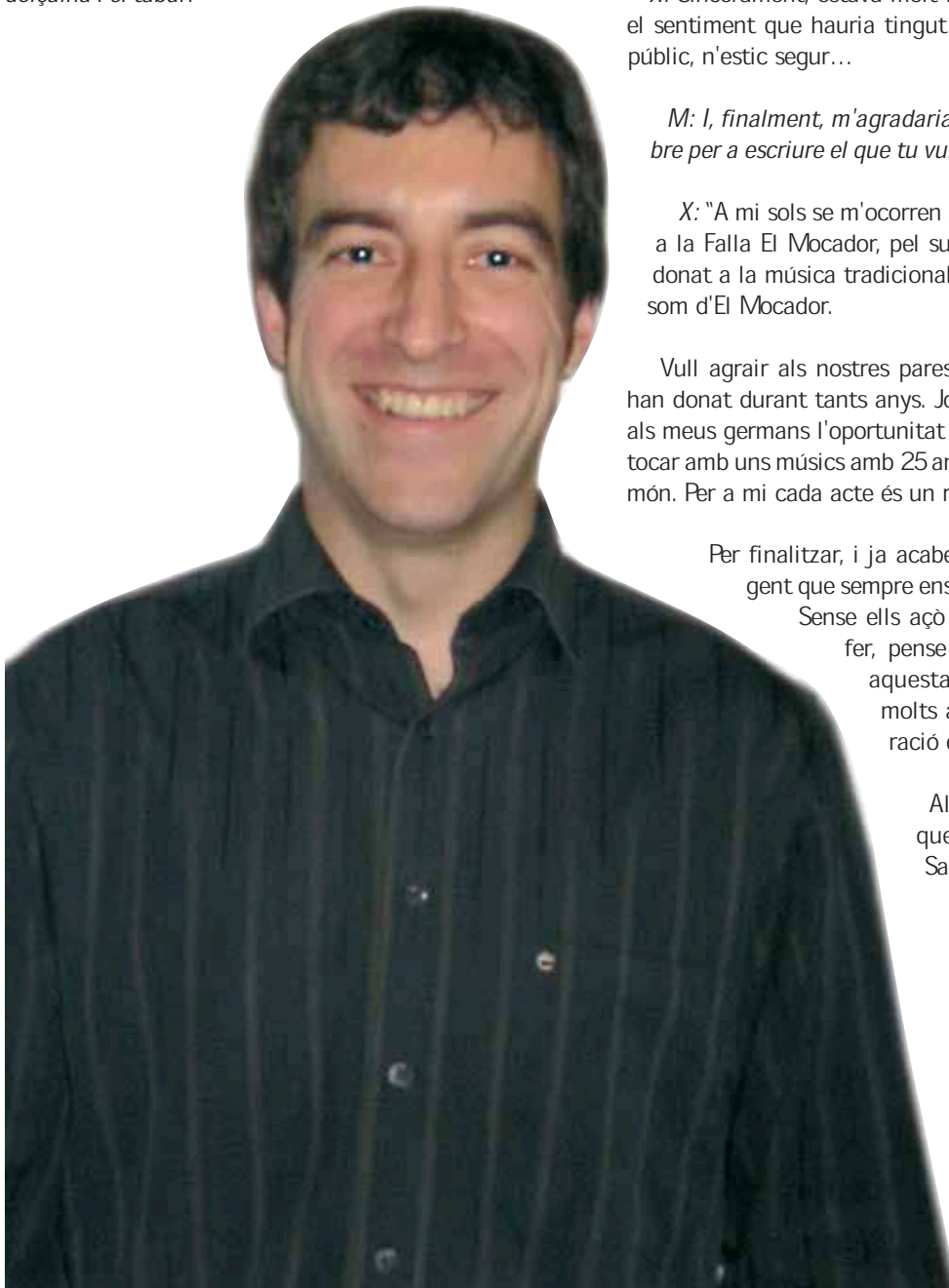
M: I, finalment, m'agradaria cedir-te cinc línies del llibre per a escriure el que tu vulgues.

X: "A mi sols se m'ocorren agraïments. En primer lloc, a la Falla El Mocador, pel suport i constància que han donat a la música tradicional. Nosaltres, dins les Falles, som d'El Mocador.

Vull agrair als nostres pares l'ajuda constant que ens han donat durant tants anys. Jo personalment he d'agrair als meus germans l'oportunitat que m'han oferit de poder tocar amb uns músics amb 25 anys d'experiència en aquest món. Per a mi cada acte és un regal: GRÀCIES.

Per finalitzar, i ja acabe... el reconeixement de la gent que sempre ens ha tingut en consideració. Sense ells açò no tindria sentit. Hem de fer, pense que tenim el deure, que aquesta tradició continue per molts anys més i passe de generació en generació.

Als Germans Caballer, els queda corda per a temps. Salut"

finalment el menut del germans: DAVID CABALLER. Ell fou alumne de Paco i Eduard. Eduard li ensenyà, amb el famós tambor de "Dixán", a tocar el tambor. Ho va fer com ell sabia... Volen saber una anècdota? Eduard i David toquen el tambor com els esquerrans, encara que són dretans i renyien Xema per fer els colps i rebots al contrari que ells. Al cap dels anys s'adonen que qui ho fa correctament és Xema. Parlarem amb David...

Mocador: data de naixement.

David: 19/12/1974

M: Tot el món et coneix com a músic, però a què et dediques?

D: He estudiat Belles Arts i faig dibuixos animats per ordinador i plastilina. Treballo a casa i de tant en tant vaig a diferents promotores...

M: Defineix els teus germans:

D: Eduard és el meu mestre. Paco, una màquina incansable i Xema la il·lusió d'una nova etapa.

M: Quins són els instruments que toques?

D: Vaig començar als vuit anys a tocar el tabal. Me'n recorde que fou en 1983 a El Mocador.

M: Per quina raó vas elegir aixos instruments?

D: Sincerament... no m'he plantejat cap altra cosa... estic pensant d'aprendre la bateria, perquè la dolçaina la veig molt complicada. Ja veus que sóc molt còmode en aquest aspecte.

M: T'ha semblat difícil fer sonar el tabal?

D: No. El tabal és fàcil... com que no has d'afinar...

M: Quant de temps dediqueu a assajar?

D: La veritat és que molt poc. Hauríem d'assajar més!

M: Has definit els teus germans, però defineix-me FALLA EL MOCADOR.

D: Conec el món de les Falles a través d'El Mocador, ja que des de menut la vida va vinculada a la Falla.

M: Quin és l'acte faller que més t'agrada?

D: L'acte que més m'agrada? El lliurament de premis. És el primer dia de festa, toque pel poble, estic fort...

M: Què faries per fomentar la música de dolçaina i tabal?

vaig començar
als vuit anys a
tocar el tabal.
me'n recorde que
fou en 1983 a el
mocador

D: Ha de nàixer de la gent...

M: Què diries a la gent per a animar-la a tocar la dolçaina i el tabal?

D: Tocar la dolçaina i el tabal és fer festa, o millor dit, anar de festa. És molt gratificant perquè es viuen experiències que no podeu imaginar. Me'n recorde que de menut vaig tocar al Trinquet Municipal de Sagunt en una final de pilota que va retransmetre Canal 9.

M: T'agradaria que els teus fills seguien la tradició de la dolçaina i el tabal?

D: Sí, sense cap dubte.

M: Com resumiries els 25 anys dels GERMANS CABALLER?

D: Sobretot, aquest 25 anys han contribuït a la unió entre els germans...

M: Sabem que com a acte commemoratiu dels 25 ANYS DELS GERMANS CABALLER, el passat 25 de novembre va oferir un concert a l'Auditori Joaquín Rodrigo de Sagunt. Conta'ns què vares sentir damunt d'eixe escenari...

D: Musicalment parlant, el moment més especial de ma vida. Va eixir tot millor del que imaginava. Molt emotiu.

M: I, finalment, m'agradaria cedir-te cinc línies del llibre per a escriure el que tu vulgues.

D: "Gràcies a tota la gent que ha format la Falla El Mocador durant tots els anys que estic tocant amb ells, per fer-me sentir un més dins la Falla, sempre, des del primer dia. Perquè es pot dir que he crescut amb la Falla. Des dels 8 anys fins ara. Les falles per a mi han sigut tot el que he viscut amb El Mocador, i em costa imaginar-les d'una altra manera... Gràcies.

I gràcies als meus germans, perquè si no fóra per ells pense que m'hauria fet arrere més d'una vegada ja que sóc un abandonat. Gràcies a ells.

fins ací la xarrada amb els quatre germans Caballer. Només volem agrair-los la col·laboració desinteressada que sempre ens brinden. Gràcies a Paco, Eduard, Xema i David pel temps dedicat. Per a nosaltres ha sigut un plaer poder dedicar-los, amb motiu dels 25 anys d'història, aquestes pàgines del llibre. I, com no, agrair al pare que comprara aquella dolçaina que va fer que hui tinguem uns músics d'excepció. Gràcies.

